

GAZETA LWOWSKA.

Wtorek

N^or. 128.

29. października 1833.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— Ze Lwowa. —

Zwołany najwyższym reskryptem z dnia 30. wrześ. r. b. sejm powszechny w Królestwach Galicyi i Lodomeryi został dnia 21. paźdz. r. b. pod przewodnictwem Jego Król. Wysokości, Arcyksięcia Austryjackiego Ferdynanda Este, generałnego Królestw tych gubernatora, jako prezydenta sejmku i pierwszego królewskiego komisarza, przepisany sposobem uroczystości otworzony.

Jego Ces. Król. Mość raczył najlaskawiej mianować drugim komisarzem sejmowym Jego Ekscelencyję JW. Hrabiego Ignacego Skarbka, Arcy - Stolaika koronnego, a trzecim Wgo. Józefa Bobowskiego, c. k. radcę rządowego, którzy w tym charakterze dnia 19. t. m. u Jego Król. Wysokości poprzedniczo się prezentowali i należycie się wywiedli.

O 10. godz. rano Jego Król. Wysokość odprawił z obudwoma komisarzami i najwyższym swym dworem uroczysty wjazd do biblioteki uniwersyteckiej, jako miejsca na publiczne posiedzenia przeznaczonego, gdzie Stany Krajowe już były zgromadzone.

Na głównym rynku miasta, kędy uroczysty orszak przejeżdżał, stały w parady dwi batalijony piechoty, a milicyja miejska tworzyła szpaler. Po przeczytaniu najwyższych reskryptów względem otworzenia sejmku w językach niemieckim i polskim, raczył Jego Król. Wysokość w mowie do Stanów wyliczyć z uwielbieniem mnogie dowody ojcowskiej pieczołowitości, którą Najmiłościwszy Pan około tej prowincyi celem odwrócenia i złagodzenia klęsk, jakie kraj po ostatnim sejmie przez niszczącą chorobę i głód trapiły, najlaskawiej okazał, nie podwyższając wżakże podatków.

Potem przeczytane zostały najwyższe postulata w obudwóch językach, a JW. Prymas, w mowie, imieniem Stanów mianej, wynurzył wdzięczność kraju za najlaskawszą troskliwość Najlepszego Monarchy. Przy tej sposobności JW. Prymas, mianowany już pierwej przez najwyższe Jego Ces. Król. Mci postanowienie Książęciem Arcybiskupem praskim, i mając się

wkrótce rozstać z tym krajem, serdecznie pożegnał Stany.

Poczem Jego Król. Wysokość, ogłosivszy sejm za otworzony, a posiedzenie to za zamknięte, udał się na powrót w uroczystym orszaku, a potem przyjmował u siebie najuniżeńsze odwiedziny Stanów.

Tego samego dnia i dni następnych dał Jego Król. Wysokość cztery sute obiady, a JW. Prymas jeden wielki obiad, przy których spełniano z serdecznym uniesieniem toasty za pomyślność i długie życie naszego Najlaskawszego Cesarza i Najjaśniejszego Domu Cesarskiego.

Dnia 28. b. m. sejm został zamknięty tym samym uroczystym porządkiem. — Po przeczytaniu czynności sejmku Jego Król. Wysokość miał mowę pożegnawczą, w której wynurzył Stanom wdzięczność za ich usiłowania i dowody wiernej uległości i miłości ku Najlaskawszemu Monarsze, a JW. Prymasowi żał zgromadzenia z powodu utraty tak wysoko poważanego i około kraju tyle zasłużonego Arcypasterza.

Wielki Podkomorzy JW. Hr. Alfred Potocki miał stosowną przemowę, poczem sejm został za zamknięty ogłoszony.

— Z Wiednia. —

N. Pan, jako wielki mistrz dostojnego austryjackiego ces. orderu Leopolda, raczył najlaskawiej król pruskiemu sprawującemu interesa na swoim dworze, baronowi Brokhausen, dać krzyż komandorski tegoż orderu.

O pobycie NN. Cesarstwa Ichmość w Linz za-wiéra tameczna gazeta z dnia 18. października następujące dalsze doniesienie:

W dniu 14. rano raczył Najjaśniejszy Cesarz Jmc wraz z c. k. prezydentem rządu, oglądać część tutejszej c. k. fabryki wyrobów wełnianych, proponowanej na prowincjonalny dom poprawy, i przejrzyć plan do tego zrobiony, poczem pojechał niespodzianie, śród radości ludu, do publicznego ogrodu Festorazego, dla oglądania przygotowań do uroczystości ludu, którą miały wyprawić stany z południa, na obchód pobytu Najjaśniejszego Pana.

X.

N. Cesarzowa Jmć pojechała z Królestwem Ichmość Bawarskimi, w towarzystwie Arcyksięcia Maxymilijana, w celu oglądania nowych tutejszych fortyfikacyj.

Z południa odprawiona została ta uroczystość ludu, na której znajdowało się blisko 40,000 osób.

Tym sposobem osiągniony został zupełnie zamiar stanów, okazania NN. Cesarstwu Ichmć wyrazu nieograniczonej przychylności ludów klas wszelkich, w żywym obrazie, w jaki wyraża się najwyższa radość ludu we wszystkich obwodach tej prowincyi przez muzykę, taniec i inne rozrywki ludu. Najjaśniejsi Cesarstwo Ichmość bawili 2 godziny na tej uroczystości i raczyli ze zwykłą sobie łaskawością z wielą włościanami rozmawiać.

We wtorek, dnia 15. b. m., jako w dzień imienin Królowej Jmci Bawarskiej, raczyli NN. Cesarstwo Ichmość, odwiedziwszy Królowę, znajdować się na wyszcigach konnych, urządzonych przez Arcyksięcia Maxymilijana Este, na polu, zwanem Freyenberg.

Czas popołudniowy raczył N. Pan poświęcić sprawom państwa.

Wieczorem wyjechali NN. Cesarstwo Ichmć w towarzystwie dostojnych osób, na most na Dunaju, gdzie zrobiony był, staraniem stanów, całkiem zakryty i oknami opatrzone pawilon, z którego NN. Cesarstwo Ichmość przypatrywali się spaleni sztucznych ogniów na okrętach, przez Jego Królewiczowską Mość urządzonych, któryto widok upiększały jeszcze setne ognie radości stanów i ludu wiejskiego na pobliskich wzgórzach, niemniej rzędy ogniów bengalskich, urządzonych przez stany na wyspie Strassera.

Po spaleni ogniów sztucznych raczyli NN. Cesarstwo Ichmość oglądać most, tysiącem lamp oświetlony, niemniej i oświetlenie miasta.

W dniu 16. wyjechali Królestwo Ichmość Bawarscy z rodziną swoją na powrót do Monachium; N. Cesarzowa Jmć odprowadzała ich do najpiérwszej stacyi pocztowej. N. Cesarz Jmć zwiédział tego poranku z prezydentem rządu Austryi Wyższej Anizy, hr. Ugarto, część tutejszych publicznych instytucyj zaopatrzenia, mianowicie domy dla obłąkanych i położnic, dalej szpital, i raczył z ojcowską łaskawością ubogich chorych pocieszać, co ich największą radością napełniło. Najjaś. Pan raczył najwyższe upodobanie swoje okazać z wewnętrznego urzędzenia tego instytucyj, jakoteż z zaprowadzonych w nim ulepszeń.

Czas przedpołudniowy, dnia 17. rano, raczył N. Pan w towarzystwie Arcyksięcia Maxymili-

jana Este, i swego orszaku, strawić na oglądaniu tutejszych wież fortyfikacyjnych.

— Z Czech. —

Z Prażi donoszą tamtejsze gazety pod dniem 15. października: Dnia dzisiejszego zagajony został sejm postulatowy w Królestwie Czeskim, pod przewodnictwem Wielkiego Burgrabiego, Karola hr. Chotek.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Królestwo Polskie.

— Z Warszawy d. 20. października. —

Składający komitet przygotowawczy, zając się mający zebraniem praw dla Królestwa Polskiego, jww. i ww. referendarz stanu Cypryan Zaborowski, prokurator król. przy sądzie kryminalnym województw mazowieckiego i kaliskiego, Romuald Hube, sędzia trybunału cywilnego województwa mazowieckiego, Wincenty Cichorski i sekretarz prezydjalny komisyi rządowej sprawiedliwości Hieronim Piotrowski, udali się d. 18. b. m. na miejsce urzędowania swego do Petersburga.

Dnia 17. b. m. kapituła metropolitalna warszawska obrała administratorem jw. jx. Strazińskiego kanonika metropolitalnego prokuratora kapituły archidiecezyi warszawskiej.

Portugalia.

W doniesieniach prywatnych z Lizbony z d. 17. czytamy, że do tej stolicy przybył oficer z Algarbii, wzywający pomocy dla mieszkańców tej prowincyi przeciwko gierylassom, w tej prowincyi goszczącym. Z Oporto mamy wiadomości do d. 13. września, podług których generał Stubbs, mając rozkaz postać stolicy wojsko na pomoc, zaniechać musiał swoich działań wojennych. Zresztą donoszą, że z tej strony Vouga nie było widać wojsk nieprzyjacielskich, a te, które stały na północy, cofnęły się ku Koimbrze.

List z Lizbony z d. 24. września, w londyńskim *Globe* umieszczony, mówi, że nowy generał, który objął dowództwo nad wojskiem miguelistów, przybrał tylko imię Macdonald; właściwe jego nazwisko jest Graham, jednego z tych, którzy na półwyspie walczyli. Tensam list zapewnia, że Mollélos, Gaspar Texeira i inni wyżsi oficerowie wojska Dom Miguela ofiarowali się, swojego terazniejszego pana opuścić i podać się rządowi konstytucyjnemu, jeżeliby dla terazniejszej młodej królowej stosowne ministeryjum utworzone zostało.

Times donosi: Z Villanova, miasta w prowincyi portugalskiej Algarbii, nadszedł tu list z d. 9. września, donoszący, że wszystkie tamże znamienite osoby, wyjąwszy konsula angielskiego, zostały zamordowane. Obawiać się należy, aby ta wiadomość nie była prawdziwą, i nie była dowodem tyłu zgroz, które w owej części Portugalii przez gierylasów i inne zbrojne kupy pod pozorem, że za Dom Miguela walczą, popelnione bywają. Chociaż ostatnie listy datowane były z d. 24. września; wszelako nie mamy z Algarbii oprócz, powyższych żadnych późniejszych wiadomości, jak tylko po d. 3. września.

Hiszpanija.

Gazeta Madrycka z d. 5. paźdz. zawiera manifest królowej, datowany w Madrycie d. 4. października.

Taż sama gazeta zawiera wyrok królowej zawiadziany przez pana Zea Bermudez zalecający zebranie się i instalacyją rady rządowej, trzynastym artykułem testamentu królewskiego postanowioną.

Monitor francuzki zawiera wiadomości z Madrytu z d. 6. paźdz., podług których stolica ta ciągle jest spokojną. W Tallavera dela Reyna, na drodze do Estremadury, było poruszenie na korzyść Infanta Don Carlos; Corregidor i dowódca wojskowy zostali oddaleni i uwięzieni, lecz nazajutrz powstańcy, przestraszani, uciekli, a większa część została pojmana. Gdy goniec, donosi dalej *Moniteur*, który tę wiadomość przywiózł, przejeżdżał prowincyje baskijskie Alava i Guipuscoa, (było to w d. 7.) gościłce były zupełnie wolne i niepostrzegł żadnej oznaki wzburzenia. Późniejsze doniesienia, wymagające atoli potwierdzenia, dają powód do wierzenia, że się ten stan spokojności nie utrzymał. Powstanie jednej części Biskai potwierdziło się. W d. 4. został Don Carlos w Bilbao królem ogłoszony; wszystkie władze zmieniono i bramy miasta zamknięto. Jenerałny komendant baskijskich prowincyj wyruszył nazajutrz z wojskiem i działami dla pokonania buntowników. To jest wszystko, co dotąd stanowczo o tej części wyspy wiemy. Z Barcelony mamy listy z d. 4. października. O śmierci Ferdynanda VII. już tam dniem wprzódzy wiadzano. Nie obawiano się tam złego sposobu myślenia w tém wielkiem mieście, lecz sądzono, że w górach wybuchnie powstanie.

Zwłoki króla Ferdynanda przeniesione zostały z wielką uroczystością do klasztoru Śgo. Wawrzęca w Eskurialu. Orszak pogrzebowy odbył się w d. 3. paźdz. o godz. 6tej.

Dodatek do gazety nadwornej madryckiej z d. 5. października donosi o rozruchach w Tallaveyra dela Reyna: »W d. 2. paźdz. wieczorem zebrali się fakcyjoniści pod wodzą i za współdziałaniem dyrektora poczty Gonzales. Ci ludzie wściekli zmienili władzę, zrabowali publiczne kassy, i zabrali wszystkie konie z miasta. Corregidor Tejero, jeneral Noyas, dowódzca broni, i wielu spokojnych mieszkańców zostało przez nich uwięzionych. Nazajutrz, gdy się widzieli bez pomocy, ponieważ większa część mieszkańców była spokojną, wyszli z miasta, zabrali z sobą wielu jeńców, z którymi się zapewne źle obeszli, i udali się do Calera. Władza miasta Puente del Arzobispo, łącznie z oficerami i mieszkańcami, uwięziły 4 z tych fakcyjonistów. Każdej chwili powracają inni, którzy się poddają i swoją broń oddają.

Journal des Debats z d. 12. października dodaje do wiadomości wczorajszych, z Monitora udzielonych, co następuje: »W Orduna, w drugiem mieście Biskai, odniosło karlistowskie poruszenie pod wodzą starego oficera pulku królowej, nazwiskiem Ybarola zwycięstwo. Ta chwilowa pomyślność stronnictwa Don Carlosa w Biskai nie powinna zadziwiać; albowiem prowincya ta całkiem jest z wojska ogolocona, i wszyscy ludzie, stronnictwu apostolskiemu podjęrzani, od lat dziesięciu nie tylko z szeregów milicyi miejscowej, ale i od prawa do myślistwa i noszenia broni byli wyłączeni. Dotąd jest to wszystko, co o tej części półwyspu pewnego wiedzieć można.

Mówiono o powstaniu w Bourgos i Vittoria. Pierwsze jest, mylnie a drugie wymaga potwierdzenia. O Don Carlosie nie ma nic pewnego.

Indicateur de Bordeaux umieścił list z Vittoria z d. 6. października, donoszący, że na czele powstańców Bilbao stoi deputowany Zabala, były naczelnik kup zbrojnych wojska wiary. »Wszelako zdaje się, dodaje ten list, że ich męstwo opuszcza i że nie będą mogli oprzeć się wojsku, i zapewne schronią się w góry. W Orduna oficer oddalony, na czele 80 ludzi, zabrał kasę cłową; z Vittoryi ruszyło tam 250 ludzi. Jenerał Santos Ladron opuścił Valladolid i ruszył z oficerami gwardyi przybocznej do Nawarry; tworzą oni zapewne trzecią bandę. Karliści w Vittoryi zechcą zapewne jutro Bilbao naśladować.« — Ten sam *Indicateur* donosi z listów, z Bajonny odebranych, że wojsko, wyszłe z San Sebastian i Pampeluny wniędzie zapewne bez oporu do Bilbao. Po odejściu pierwszego wojska utworzył się w St. Sebastian korpus ochotników, dla pełnienia służby w twierdzy. Nakoniec *Indicateur* umieścił wia-

domości z Madrytu z dnia 3go października. W mieście tém nie słyszano buntowniczych okrzyków. Jenerałowie Quesada, Freire i Andere przedsięwzięli dzielne środki. Królowa jest lubiona, karliści tracą odwagę, lecz czekają na Don Carlosa. Tymczasem miał Quesada podziękować. Bourmont zamysła jechać przez Hiszpaniją, dla udania się do Włoch morzem.

Z Bajonny donoszą pod d. 9. października: Dnia wczorajszego przybył jeden z naszych przyjaciół z Vittoryi, gdzie podobnież wybuchły rozruchy. Don Carlos miał tamże być onegdaj królem ogłoszony. Wielkie wzburzenie panuje między ochotnikami rojalistów a stronnictwem królowej. Dowiadujemy się, że Nawarra gotowa jest powstać pod dowództwem generała Ladron ze stronnictwa Don Carlosa. Powinniśmy oczekiwać rezultatu po przybyciu wojsk królowej do Bilbao. Liczą one tylko 500 ludzi. Sądzimy, że Biskaja, Allava, Nawarra i część Guipuscóa będą jakiś czas w anarchii, dopóki królowa swoich wojsk tamże nie pošle. Potrzeba jeszcze kilka dni czekać, aby wiedzieć, co się stanie z Don Carlosem. Mnichy są za nim. Klasztory w Bilbao podniosły najprzód chorągiew powstania za jego sprawą. Dowiadujemy się właśnie, że wielu włóścian w sąsiednich prowincyjach ujęło za broń w sprawie Don Carlosa. Stan ten rzeczy dałby powód do utworzenia gierylasów, gdyby nawet królowa górę otrzymała.

Moniteur z d. 13. października zawięra następujące wiadomości z Hiszpanii: Goniec hispański przywiózł hrabiemu Colombi list, zawierający go jako sprawującego interesa młodej królowej hiszpańskiej, którym rejentka zawiadamia króla Francuzów o wstąpieniu na tron swojej córki. Przez tego gońca odebrano wiadomości z Madrytu, do d. 6. b. m. dochodzące. Gazeta Madrycka z d. 3. b. m. zawięra wyrok rejentki z dnia poprzedzającego, mieszczący w sobie rozporządzenia testamentu, więcej jak od trzech lat przez Ferdynanda VII. podpisanego. Mocą tego testamentu, nadającego owdowiałej królowej rejencyją, powinna mieć radę rejencyjną, jedynie z głosem doradczym, która zaś na przypadek, gdyby rejentka przed pełnoletnością swojej córki zmarła, *de jure* radę rejencyjną być powinna. Składa się ona z kardynała Marco y Catalan, margrabi de Santa Cruz, księcia Medinacelli, jenerała Castanos, margrabi de las Amarillas i pp. Puig i Carro, członków rady kastylijskiej i indyjskiej. Rejentka ogłosiła pod d. 4. manifest, w którym oświadcza, że nie myśli zaprowadzić odmian w zasadach

i formie rządu, lecz objawia wraz zamiar przywieść do skutku znaczne ulepszenia w administracyi, i w tej mierze spuszcza się na współdziałanie wszystkich mieszkańców bez różnicy zdań.

Wielka Brytania i Irlandyja.

Król przybył w d. 9. października do pałacu St. James, gdzie jego król. mości przedstawiony był nadzwyczajny poseł króla greckiego, ksiązę Suzzo, poczem król jmc dawał prywatne posłuchania wielu ministrom. Poseł grecki, ksiązę Suzzo, postówie hanowerski i obadwaj belgijscy, p. Dedel i sprawujący interesa francuzkie mieli w d. 10. rozmowę z lordem Palmerstonem w urzędzie spraw zagranicznych.

Zdanie sprawy komisji śledczej o stanie gmin angielskich wyszło w 400 stronicach *in folio*.

Stan handlu w Indyjach Wschodnich jest w najwyższym stopniu niebezpieczny; od trzech lat zbankrutował dom Palmer na 5 milionów, Alexander na 3 1/2 milion., Mackintosh na 2 1/2 milion., Colvin na 1 milion. a Shotton w Bombaj na 250,000 f. szterl. do czego jeszcze skutki tego bankructwa okazują się w Londynie, które za sobą pociągnęły, że dom Fairlie zbankrutował na 1,800,000 f. szt., a dom Rickards i Mackintosh na 950,000 f. s. Wiele pieniędzy sierot i pensjonowanych z tego powodu przepadło i wielu urzędników cywilnych i wojskowych kompanii wszystko utraciło. Złe to nie pochodzi ze złej administracyi, albo z niepomyślnego stanu rzeczy, lecz jedynie z przesadnych spekulacyj.

Globe, co się dotyczyć spraw hispańskich, czyni następującą uwagę: »Jeżeli infantka Dona Izabella utrzyma się na tronie jako królowa, na ten czas nastąpi bez wątpienia ścisły związek między Angliją, Francją i obudwoma państwami półwyspów. Potrzeba jednakże przyznać, że Don Carlos może sobie rościć do tronu prawa, dosyć pozorne, aby posłużyły za powód do oświadczenia się na jego stronę dla tych, którzy są przychylni zasadom, jakie ón zapewne popierać będzie; z drugiej strony młoda królowa ma tak w starych zwyczajach, jakoteż w nowem postanowieniu kortezów znaczną podporę, a zatem w walce powstającej powinno się rozstrzygnąć, które z dwóch stronnictw politycznych jest mocniejsze, i co należy mniemać o terażniejszym stanie Hiszpanii, jakoteż o jej widokach na przyszłość.

Francyja.

Moniteur z d. 12. października umieścił co następuje: Król odebrał list od królowej Ma-

ryi Krystyny, rejentki gubernatorki Hiszpanii, zawiadamiający go o śmierci króla Ferdynanda VII. jej małżonka, i o wstąpieniu na tron jej córki, Dony Izabelli II.

List ten doręczył hr. Colombi ministrowi spraw zagranicznych, który potwierdzony jest przy rządzie francuzkim jako sprawujący interesu hiszpańskie.

Urzędowa depesza donosi prefektom północnych departamentów, że królestwo ichmość belgijscy wyjadą z Bruxelli d. 21. października i udadzą się do Paryża.

List, który umieściła *Gazette de France*, mieszczący w sobie w sposobie autentycznym przywrócenie przywilejów i swobód królestwa Arragonii przez Karola V., sam *Journal du Commerce* uważa za mistyfikacją, której się dopuścił jakiś niezajomy, z uprzedzenia dla gazety za swobodami prowincyjnymi. Sama gazeta wymienia znamienitego Hiszpana, który jej ten artykuł nadesłał.

Pewien dziennik utrzymuje, iż rząd ma wiadomości z Bilbao do d. 8. paździer.; miasto było jeszcze w posiadaniu stronników Don Carlosa.

Z Bordeaux piszą pod d. 10. października: Dzisiejszego wieczora odebrano tu smutne wiadomości z Hiszpanii; wojna domowa jest już prawie tam norganizowana; gierylasy karlistów przeciągają po kraju; wysłane wojsko do Bilbao musiało do St. Sebastian i Pampeluny powrócić i jest tam obleżone. W d. 9. zatrzymany i zrabowany został wóz pocztowy z St. Sebastian. Mnichy stoją na czele poruszenia. W d. 7. ogłosiła Vittoryja Don Carlosa królem. Piętnaście tysięcy (?) ochotników rojalistowskich, którzy ze wszystkich stron pospieszyli, złożyli urzędników i innych mianowali; trzech generałów stanęło na czele. Przez Bajonnę idą oficerowie gwardyi Karola X. do Hiszpanii. Bankier tego miasta miał otrzymać przeszło 20 milionów (?) franków na poparcie tej sprawy. Karliści polegają na Bourmoncie. W Bordeaux nie widać żadnego poruszenia wojska, wszelako miał nadejść rozkaz, aby pod Bajonną utworzono oddział rezerwy i dowódcą tejże mianują generała Harispe. Dzisiejszego poranku przybyło tu trzech mnichów powozem pocztowym z Bajonny, którzy uciekli. Z drugiej strony odjechało do Hiszpanii czterech znanych legitymistów, między tymi: były naczelnik żandarmów i pewien inżynier. W pewnym hotelu w Bordeaux werbuja dla legitymistów. Dzisiaj odebrano manifest królowej, z którego nikt nie kontent. Gонец gabinetowy hiszpański przejeżdżał przez nasze miasto; slychać,

że imieniem królowej ma prosić rząd francuzki o pomoc wojskową.

Gazette de France twierdzi tego wieczora, że według wieści będących w obiegu, na giełdzie, większa część oficerów Bourmonta wyładowała do Katalonii; prowincyja ta natychmiast powstała, i obwołała Don Carlosa królem. We wszystkich wiadomościach, które dzisiaj z Hiszpanii odbieramy, nieceśmy znaleźli, co by do takiej wieści było powodem. Dla tego więc nie możemy wierzyć, aby to podanie było prawdziwe.

Memorial Bordelais pisze: Kardynał arcybiskup Pampelluny, znany z swojej przychylności ku Don Carlosowi starał się zrobić powstanie w tém mieście, lecz wicekról zagroził mu karą, jeżeli nie zmieni swego zamiaru. Sądzą że pogrozka ta będzie dostateczną do uniknięcia każdej kolizyi. W Vittorii wszystko jest spokojne, ale, jak się zdaje, tylko na chwile; albowiem pomiędzy ochotnikami królewskimi panuje wielkie wzburzenie. Bilbao ogłosiło Don Carlosa królem. Konsul francuzki pisał do nowych władz i żądał szanowania majątków i osób swoich współziomków. Odpowiedziano mu, że się nie mają czego obawiać. Fryz odjeździu gońca nie wiedziano rezultatu środków, przez generała Castagnou przedsięwziętych. Tymczasem sądzono, że na widok wojska porządek będzie utrzymany. Liaty prywatne z Madrytu piszą, że po pogrzebie Ferdyuanda przejeżdżała królowa w wielkiej żalobie przez całe miasto, otoczona świetnym orszakiem. Lud stolicy witał ją niewątpliwymi oznakami swojego żywego udziału.

Journal de Paris donosi: Posąg Napoleona, zrobiony przez Rolanda, zdobił za cesarstwa salę publicznych posiedzeń instytutu. Posąg ten w roku 1810 inaugurowany zdieto przy pierwszej restaurayi, i przeniesiono go do muzeum Petits Augustins. P. Lebas, członek instytutu i budowniczy pałacu des quatre Nations, miał szczęśliwy pomysł, upomnieć się o ten posąg, a minister spraw wewnętrznych upoważniał go postanowieniem swoim do postawienia go znowu w owym instytucie. Ma on być postawiony w sali Minerwy, stykającej się z salą, do publicznych posiedzeń przeznaczoną. Już wprzód dało zań wielką dziesięcioletnią nagrodę rzeźbiarstwa. Jest on z białego marmuru i ma siedem stóp wysokości. Napoleon przedstawiony jest w ubiorze cesarza, jedną ręką trzyma za berło, a drugą kładzie wieńce i ozdoby na oltarzu Minerwy.

Według doniesień z Oran, wzmaga się handel w porcie tamecznym. W ostatnich 14 dniach

sierpnia zawinęło tam 38 okrętów kupieckich, to jest: 24 z Algieru i Mostaganem, a 14 z Gibraltaru; wypłynęło zaś 32 okrętów do różnych miejsc. Wyprawa pod dowództwem pułkownika Etang przeciw pokoleniu Smelas przy górze Atlas, sprawiła najpożądańszy skutek. Uwolniono Mostaganem od oblężenia Arabów. Zakładnicy, dani ze strony nieprzyjaciela, postawili generała Desmichels w możności rozpaczenia układów z różnemi pokoleniami, obawiającemi się takiego losu, jakiego doznało pokolenie Smelas. D. 12. września panowała apokojność w Mostaganem, i roboty fortyfikacyjne odbywały się z pośpiechem.

Niemcy.

Gazeta polityczna Monachijska donosi z Monachium pod dniem 13. października: Królestwo Ichmość powrócili wczoraj wieczorem w pożądanem zdrowiu z Berchtesgaden do tu-tejszej stolicy, i dzisiaj znajdować się będą na aroczystości odsłonięcia obelisku.

Feldmarszałek książę Wrede już był pierwej zjechał.

Wiadomości handlowe i przemysłowe,

(Z korespondencji prywatnych.)

Ołomuniec. Targ na woły d. 23. paździer. 1833.

Podług tabeli poniższej było na targu dzisiejszym tylko 636 sztuk wołów i krów; targ szedł bardzo opieszale i stado nro. 4 dopiero w nocy zostało sprzedane.

Przed targiem kupili: Koska, z Königgratz, 90 sztuk z 11 radaszu parę 9 cetn. po 310 zr. i Beneszowski dla Pragi 76 sztuk z 9 radaszu parę 7 3/4 cetn. po 290 zr. od Kuny Spunt z Litkowa; Waniek dla Pragi 160 sztuk z 19 rad. parę 10 cetn. po 350 zr. od Majera Kritenstein ze Stanisławowa; Schidek dla Ołomuńca 150 sztuk z 18 rad. parę 9 cetn. po 295 zr. od Abrahama Senensik z Kołomei; Waniek dla Pragi 150 sztuk z 15 rad. parę 9 1/2 cetn. po 335 zr. w. w. od Mojżesza Karanter z Brzezdowic.

Za cetnar mięsa wołu w Wiedniu płać po 32 do 33 zr. w. w.; atoli urzędowa taksa funta mięsa, która na ten miesiąc została zniżona,

na przyszły miesiąc ma być znowu podwyższona. Na kilka przyszłych targów ma przybyć znaczna ilość stad.

Przypędzili: 1) Mikołaj Dymitry, z Zubryczowa, 198 wołów; 2) Israel Bokshorn, z Krakowa, 80 krów; 3) Waitz Kalmann, z Wojniłowa, 118 wołów; 4) Stroh Itzig, z Lechowic, 220. Małemi partyjami 20. — Ogółem więc 636.

Kupili:	wiele	Za ogólną cenę		Radasz	Z tych sztuk 1 podług zdania detaxatorów mogła wydać funt.	
		zr.	kr.		mięsa	woju
Werner, z Schönberg, ze stada Nro. 2.	20	131	—	—	350	40
Cech rzeźnicki z Ołomuńca, ze st. N. 4.	22 1/2	136	30	2 1/2	360	40
Markus Pollak, z Brünu, ze stada Nro. 3.	103	160	—	13	380	60
Peczeny, z Czech, ze stada Nro. 2.	20	107	30	—	300	35
Wurm, z Pawłowicz, ze stada N. 2.	35	87	30	—	300	35
Markus Pollak, z Brünu, ze stada Nro. 4.	50 1/2	135	—	9 1/2	350	50
Fabesch, z Wiednia, ze stada Nr. 1.	150	180	—	20	450	80
Fabesch, z Wiednia, ze st. N. 1.	28	120	—	—	320	40
Skawiański, z Nikolsburg, ze st. Nro. 4.	101 1/2	160	—	13 1/2	400	60
Skawiański, z Nikolsburg, ze st. N. 4.	14	105	40	—	320	30
Małemi partyjami .	33	—	—	—	—	—
Dodawszy do tego Radasz . . .	58 1/2	—	—	58 1/2	—	—
wyniesje sumę .	636	—	—	—	—	—

WIDOWISKA we LWOWIE.

Teatr niemiecki. — Dziś: Na korzyść śpiewaka Józefa Forti: *Sargino, der Zogling der Liebe*; wielka opera we 2ch aktach.

Teatr polski. — Jutro: *Gustaw, wychowaniec lasów darteakaryjskich*, dramat we 3ch aktach.

W przyszły czwartek, to jest dnia 31go października, dany będzie w teatrze koncert uskrzypcach przez jpana Lipińskiego.